

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: a Képes Világlap-pal együtt
Egész évre 8 kor, félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JOZSEF
ÜGYVED

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

Nyári fürdők.

Benne vagyunk a kánikulában, soha nem volt még nagyobb szükség az idén a hideg vízre, mint épen most. A nap hét ágra süt, teljes erővel azon van, hogy kiolvassa az ember minden zsirját. Természetes tehát, hogy ember és állat óhajtja az árnyéket, a vizet, minden élő teremtés az árnyékba, a hűs vízbe menekül, hogy a levegő 40 fokos melegét a 20 fokos meleggel cserélje fel.

Árnyék van mindenütt, de folyóvíz nincs. Az árnyék is jó, ha más nincs, de a folyóvíz: az istenáldás. Mint irigylik azokat a városokat, ahol folyó, patak fut el, ahol nyári fürdőt, uszodát lehet felállítani. Ezekben a városokban jobb az egészség, tovább élnek az emberek, kedvesebb, jobb a nép.

Kunszentmárton az Ég megáldotta minden jóval. Szép, egészséges helyen fekszik, benn az ország szívében. Mellette folyik a hármaskörös, nem messze tőle a szőke Tisza. Vidéke termő, aranykalással ékes rónaság. Népe boldog és megelégedett. Ha néha-néha panaszra is kel a nép ajka, nem sokáig hangzik itt a sirás, nem sokáig jajgatnak itt az emberek, mert az egyik év silány ter-

mését, kipótolja a másik év gazdag aratása.

Nagy áldás nekünk a kanyargó Körös. Az utóbbi időben nagyon sok panasz volt rá, sok betegségnek volt a terjesztője. Azonban nem tudunk rá haragudni. Ha az ember benne lubicokol, vagy ha csolnakon siklik tova sima hátán: elfelejti az öreg Körös minden bűnét és hálát adunk a Teremtőnek, hogy itt születünk.

Kunszentmárton népe nagyon szereti a Köröst. A leves nem is jó, ha a vize nem a Körösből való. Az ivóvíz természetesen a Körösből van, sőt néha lopják is, ha a hatóság a belőle ivót eltiltja. A Körösben hűsöl májustól októberig a gyerek, az ifju, a hajadon, nő és férfi. Télen rajta kocsolyázunk, belőle hordjuk a jeget. Benne fogjuk a bójt eledeleit: a pontyot, a harsát. Szeretetünket aztán tavasszal azzal hálálja meg a Körös, hogy kiönt, nagyravágyásában tengerré akar változni és a mi szeretett Körösünknek másik partját egy-két hónapig nem látjuk.

Nem dicsérjük tovább ezt a szilaj folyót, mert attól félünk, hogy elbizba magát és a jövő tavasszal azzal hálálja meg dicséretünket, hogy fürdönket le-

viszi Csongrád alá és mi nézhetjük az eget.

Bent ülünk a Körös folyóban. A levegő 40 fok, a víz 20 fokos. Az egyszerű, kedves kis fürdőház lassanként megtelik fürdőzőkkel és megindul a terefere.

A kis fürdőházat fenn kell tartani. Ez az általános óhaj és kívánság. De hogyan és miképpen? Kérdőjellel válik az egész fürdőző közönség és várja az okos szót. Nincs egy lélek a tagok között, aki szívéből kívánná a fürdő eladását, sőt azon töri 36 ember a fejét, hogy miképpen szabadulhatna meg a fürdő az adósságtól.

Bizony ez nehéz dió.

Ezelőtt három évvel alakult meg a fürdő részvénytársaság 3000 korona alaptőkével és ezen összegből felépítette a Körös uszodát. Minthogy a részvényesek és családjai ingyen használják a fürdőt, így bevétel nem volt, a kiadásokat pedig fizetni kellett. Körülbelül 760 korona adósság szaporodott össze a három év alatt. A vezetőség, hogy a 760 korona adósságot kibírja fizetni, a fürdő eladását javasolta. Egy szomszéd község 600 koronát ígért a fürdőért.

A részvényesek természetesen nem mentek bele az eladásba, mert bűnnek

Polgáristák kirándulása a magas Tátrába.

A „Kunszentmártoni Ujság” eredeti tárcája.
Írta: Hízsáné Veöröss Vilma.
(Folytatás és vége.)

Fáradt kis csapatunk fölélénkül, a moraj mind erősebb — végre előtünk zug, dörög le a magasból a habzó, gyöngyöző víztömeg. A habok tajtékozva zuhannak szikláról-sziklára, mi pedig ott állunk szinte megbénulva a féltő csodálattól és mégis gyönyörködve a főszegek látványban. A hídön áthaladva megborzongat bennünket a ránk fröccsenő jéghideg vizecsepp, de azért nem állja meg egyikünk sem, hogy néhány másodpercig a híd közepéről ne tekintsen le a mélységben sietgő, gyöngyöző árra. Most már folyton fölfelé haladunk. A dal elnémult, a beszéd is elakad s lihegő, fáradt, piros arcú csapat ér Tarpatakra, a Rózsaszállóra. A jó havasi tej eloltja szomjunkt a s a vidám hangulat újra pajtásunk lesz. Elköltve a vacsorát is, — ki hinné! — az előbbi kimerült gyermekek, akik már alig pihentek, hallván a zongora-automota fülbemászó keringőit, táncolni szeretnének. S ahogy az engedélyt erre megkapják, a legfrissebb kedvvel siklanak tova majd egy órán át. Olvastam már én egyszer valahol, hogy a magyar természete olyan, hogy bármilyen megerőltető munkát végzett is, utána képes táncolni kiváló kivirradtig. Akkor nem

hiitem el, de most láttam, hogy igaz. Képzélhető, hogy ezen kimerítő út után nagyon jól aludunk. Pedig hideg volt itt nagyon. A mi alföldi, meleg klímához szokott testünk bizony alaposan didergett a friss, reggeli levegőtől, de elkölte reggelünket, az éhességgel együtt tünt el a fázás is. Pár pernyi nagyon meredek fölfelé gyalogolás után fölértünk a hazánk nagy fiáról, Szilágyi Dezsőről elnevezett kilátó-toronyhoz, honnan megkapó körkép tárul elénk. Egyik oldalon a poprádi völgy terül el számtalan falvaival, városkaival a legszebb megvilágításban. Mint régi, kedves ismerőst köszöntjük a messzeség ködéből idelátzó poprádi templomtornyot. A lapályból átsiklik a szemünk a sötét hegyoldalakra, melyeken a szürke és zöldes színek a legfestőibb foltokban és árnyalatokban váltják föl egymást. Mintán turistaszokás szerint a torony padjaira és oszlopaire mi is fölírjuk nevünket, a legszebb és legkényelmesebb sétautak egyikén, most már folyton lefelé haladva eljutottunk a Csáky-forrásig, amely már Ó-Tátrafüredhez tartozik. Talán senki sem szomjas, hiszen a kora délelőtti órákban vagyunk még, de azért mindenki iszik a friss, kellemes savanyu ízű forrásvízből. Pihenés után lassan, sétálva beérünk Ó-Tátrafüredre. Alig hinné valaki, hogy a paradicsomi fürdőtelep még nem is olyan borzasztó régen, szüstermészetességben nyugvó erdő-vadon volt. Gróf Csáky István lett a gyönyörű helyre figyelmes s kis lakóházakat és kápolnát építtetett ide. Ebből a

néhány házikóból fejlődött ki a mi büszkeségünk, a világhírű Ó-Tátrafüred, mely a Szalóki-csucs déli lejtőjén, mértőföldre terjedő fenyvesek között fekszik. Egymásután haladunk el a remek szép villák között. Urnapja lévén, betértünk a norvégstyllben épült, cukorházikóhoz hasonló templomcskába is. Nehogy bármi megszemlélmi valót figyelmen kívül hagyjunk, lesétálunk Új-Tátrafüredre is. Itt növendékeink a legnagyobb élvezettel etetik meg a vízmedencében uszkáló halacsikkal a kassai sörgyárból enlékül elhozott csirazó árpát. Közeledett a dél, visszatértünk Ó-Tátrafüredre a Grand-Restaurantba, honnan ebéd után a villanyos-vasut állomáshoz mentünk.

Beszálltunk a számunkra fönntartott külön kocsiába, mely lassan, simán gördült velünk a Szentiványi-Csorbató felé. Végtelen kedves, művelt vezetőnk dr. Hollaender Ernő a látni valóra is fölhiyta figyelmünket. Láttuk a Poprádot, mint vékony, kis hegyi erecskét kötől-kőhöz csobogva illani s láttuk mint széles folyót lassan hőmpölyöggetve izetlen, tiszta hóléből álló vizét.

A kocsinak majd egyik, majd másik oldalról tekintünk szét s mire fölértünk, minden növendékünk professori komolysággal mutogatta: ez a Kocsiszta, ez a Bibircs, a Szalóki, Ferenc József, Lomnici csucs. Mintha csak köztük születtek, éltek volna mindig. Kocsink mind magasabbra és magasabbra kanyarodik s végre fönnt vagyunk 1387 m. t. f. magasság-

tartották volna, hogy a 3000 koronás fürdőt 600 koronáért elveszitegessék csupán azért, hogy a 700 korona adósságot kitudják fizetni. Tenni azonban kell valamit; a részvénytársaság új igazgatót állított a fürdő élére és megbízta, hogy a fürdő megmentése érdekében kövessen el mindent és javaslatot dolgozzon ki.

Az igazgató azt javasolta, hogy az adósság kifizetése végett bocsásson ki a részvénytársaság új részvényeket és pedig a fürdő értékének megfelelőleg annyit, hogy az adósságot ki tudjuk fizetni. A javaslat 20 koronás új részvények kibocsátásáról szól, melyeknek tulajdonosai ugyanazon jogot élveznék, mint a 86 koronás részvények tulajdonosai.

Részünkről ezt a javaslatot nem fogadhatjuk el. Harminchat embert nem szabad megkárosítani azzal, hogy 86 koronás részvénye ezután 20 koronát érjen csak azért, mert 760 korona adósságot ki kell fizetni.

Mást kell itt tenni.

Elsősorban arra kell törekedni, hogy a fürdőnek minél több jövedelme legyen. A fürdő árakat nem szabad túlságosan magasra szabni, sőt ellenkezőleg, a minimálisra kell azt leszállítani, mert kisebb beiepődij mellett több a fürdőző és több a jövedelem is.

Másodsorban pedig, ha jövedelem nem mutatkozik, a deficitet fel kell osztani a togok között.

A fürdőt azonban eladni nem szabad. Nehezen tudtuk megcsinálni, könnyen tehát nem szabad megválni tőle. Körös fürdőre szükség van, ha most eladnánk, a jövő évben előről kezdenénk és újra Körös-uszodát csinálnánk.

Ajánljuk megfontolásra javaslatunkat a vezetőségnek, mert szerintünk más megoldás nincs. 760 korona adósságért egy 3000 koronás fürdőt elveszitegetni nem szabad, viszont egy új 20 koronás részvénytel a régi 86 koronás

részvény birtokosának jogaiba ültetni valakit, nagy könnyelműség volna.

Maradjanak meg a régi részvényesek, az adósságot pedig fel kell osztani.

Nagy a meleg, itt a kánikula. A Körös hős vize oly csábítóan hívja Kunszentmárton népét a langyos vízbe, hogy annak senki sem tud ellentállni és akarva, nem akarva, a Körös habjai közé dobjuk magunkat.

A Dalárda közgyűlése.

A kunszentmártoni Dalárda f. hó 19-én délután, Fazekas András főjegyző elnökle mellett közgyűlést tartott. A közgyűlésnek legfőbb pontja az alapszabályok megállapítása volt. Kiss Jenő, a dalárda titkára egy kidolgozott alapszabályt olvasott fel a közgyűlés előtt, amelyet kevés módosítással egyhangulag elfogadott a közgyűlés. Az elfogadott alapszabályokat jóváhagyás végett felterjesztették a m. kir. belügyminisztériumhoz.

Közgyűlés után a dalárda tagjai a nagy erdőbe mentek ki szórakozni. Már a délutáni órákban kedves hangulat uralkodott a dalárdisták között. Gyönyörű dalokkal kedveskedtek Fazekas András elnöküknek. A szép ének messze elhallatszott a gátra, amit csakhamar észre vett a vasárnapi gáton sétáló közönség. A gát is megtelt hallgató publikummal, kik sokáig gyönyörködtek a dalárda művészi énekeiben.

A kellemesen eltöltött délutánt társasvacsora követte, melyen vendégek is részt vettek. A kitűnő vacsora és a jó bor derűs hangulatot keltett. Öröm volt nézni a dalárdistákat, akik társadalmi állásra való tekintet nélkül, testvéri szeretettel, igaz barátsággal, őszinte ragaszkodással viseltettek egymással szemben.

A vacsora alatt először Fazekas András főjegyző, a dalárda elnöke tartott beszédet, ki lendületes szavakkal kitartásra, szorgalomra buzdította a dalárda tagjait. Majd Gulyás Flóris törökszentmiklósi tanár a karnagyra, Kiss Jenő a tagokra s végül Kiss Dénes Fazekas András elnökre mondott pohárköszöntőt.

Vacsora után a kedvesebbnél kedvesebb énekszámokkal gyönyörködtette a dalárda vendégeit. Este 12 órakor virágos hangulatban oszlott szét a társaság.

Gömb.

HIREK

Kunszentmárton, 1914. július 26.

— **Áthelyezés.** Dr. Szmrecsányi Lajos egri érsek Csetkovits Miklós kunszentmártoni első káplánt hasonló minőségben Jászberénybe helyezte át. Amennyire örülünk Csetkovics Miklós előrehaladásának, éppen annyira fáj az ő távozása. Kunszentmártonban öt évig működött, mint káplán, és mint hitoktató, — ezen öt évet folytonos munkában, híveinek oktatásában töltötte el. A fiatal, jólelkű papot meg is szerette Kunszentmárton népe társadalmi különbség nélkül. Dósa József halála után félévig adminisztrátor volt a 12000 főnyi katolikus Kunszentmártonban. Hogy miképpen teljesítette kötelességét ezen ideje alatt, mindennél ékebben bizonyítja az a közgyűlési határozat, melyben Kunszentmárton község képviselőtestülete Csetkovics Miklós adminisztrátornak félévén át teljesített kiváló és fáradságot nem ismerő tevékenységeért legmelegebb köszönetét fejezte ki. A képviselőtestület ezen határozatáról értesítette az egri érsek ő Nagyméltóságát is. Csetkovics Miklós távozása tehát szomorúsággal tölt el bennünket, kit már egészen a magunkénak tartottunk. A kunok földjéről a jászok fővárosába költözik és mi hisszük, hogy a jászok hamarosan hasonló szeretettel fogják körülvenni azt a fiatal papot, kinek útjára boldogságot és meglepedést kíván jó kun népe.

— **A bíróság köréből.** Dr. Tancos Miklós vezető járásbíró hazatért 4 heti szabadságáról és átvette a kir. járásbírósg vezetését.

— **Kinevezés.** Dr. Horthy Szabócs Jásznagykunszoinok vármegye főispánja dr. Kovács József ügyvédet, a „Kunszentmártoni Ujság“ felelős szerkesztőjét az áll. elemi népiskola gondnokság alelnökévé, Papp Antal községi tanácsost pedig rendes tagjává nevezte ki.

— **Szabadságon.** Fazekas András községünk főjegyzője a mai napon kezdte meg 4 hétre terjedő szabadságát. A főjegyző há-

ban a Csorbatónál. Miután podgyásznakat elhelyeztük, körülsétáljuk a tavat. Alakja tojásdad, vize kristálytisza s amint hallottuk, még a legmelegebb nyárban sem több, mint 20 C. fokú. Partja luc- és törpefenyőkkel van beültetve, melyeknek gyantás izzadmánya nagyon kellemes illatúvá teszi a rendkívüli tiszta levegőt. Ezután következett az egész uton emlegetett rendkívüli élvezet, esónakázás a tavon. A fenékgig átlátszó, 10—20 m. mélységű vizen simán ringott tova esónakunk s lányövendékeink csengő énekét hatásosan tompítja a hegyoldalakon suttogó fenyveserdő. A nap lenyugszik, sötétedik s szemünk eddig soha nem látott tűneményben gyönyörködik. A tó vize ragyog, esillog, pedig az égből borus, a hegyoldalakon pedig tobzódik a kék szín. A legsötétebb indigótól a rikitó ultramarinig. Még egy ideig elragadtatva nézelődünk, de hideg szél kerekedik a havasok felől s mi sietve megyünk az Augusztá-főhercegnő villába, hogy nyugovóra térjünk, mert másnap vár ránk az első korai fölkelés keserve. Már 1/2 5 órakor kopogtat a szolga ajtónkon s mi gyorsan öltözködünk, sorakozunk, indulunk, folyton lefelé Csorba vasuti állomáshoz. Hűvös a reggel nagyon, de a gyors menetelés fölmelegíti lázó tagjainkat. Alig másfél órai gyaloglás után már lenni vagyunk az állomásnál s onnan visszatekintve a tó partján látható villákra, alig hisszük, hogy rövid idő előtt még olyan nagy magasságban voltunk. Vonatfüty hangzik s berobog a gyorsvonat, mely végig-

röpít bennünket a legvadregényesebb völgyek egyikén, a Felső-Vág völgyén. Mint egy kaleidoskopban futnak el előttünk a hegyormok, völgyek, sziklák, szakadékok, kis tó faluk, városkák s a gyors forgatagban Liptóújvár, Liptószentmiklós, Rózsahegy, Fenyőháza s kimagasító pontok. Ruttkán büvészi gyorsasággal isszuk meg kávékat, mert alig tíz pernyi időnk van evésre és átszállásra s aztán fölülünk vonatunkra, mely hazafelé indul velünk.

De azért még korántsem ért véget a szép hegyes vidék. Festői völgyön rohog végig vonatunk s csakhamar hosszú alagutban csattogkattog fülsiketítőn. Egy merész kanyarodással Turesek fölött csodás völgyekatlan táru szemünk elé, mely mindinkább kibővül s a legszebb részén — fölülről nézve úgy látszik — mint színes tarka-barka babaházikók csoportosulnak Körömbánya emeletes háza. Még egy hosszú sora az alagutnak s a remek Garamvölgyben vagyunk. Itt már elvéteve sem látunk fenyőt, hanem a hegyoldalokon ringó-lengő lombkoronák hajladoznak.

Zólyomnál meglátjuk az ódon várat s mire az óramutató kettőre ér, mi is Losoncon vagyunk.

Első utunk a posztgyárba vezet. Három csapatra oszolva végignézzük, mint alakul át a piszkos, zsiros gyapju divatos costumekelmévé, vagy másféle posztóvá Rettentő bűzös gyapjumasókban kezdjük meg a tapasztalatgyűjtést.

Tovább haladva, végig megyünk a festő-, szarító-, simító-, sodró-, gombolyító-, szövő-, kefélő- és vasalóhelyiségeken. Fijutunk végül a raktárba is, hol a kész szövetek végszámra, megszámozva, cégjelzéssel ellátva várnak az elszállításra. Kilencszáz ember dolgos kezének a munkája!

Szakadt az eső, éppen azért a zománcgyárat nem láthatuk meg s a várost is csak másnap reggel barangoltuk be. Délelőtt féltízig maradtunk Losoncon. Ezután már csak az alföldi jellegű tájak következtek, melyek közé szinte idegenszerűen furakodik a füleki várom. Hatvanban ebédeltünk s onnan az ismeretes elrendezésű falvak, városkák, gémeskutak, tanyák között Szolnokon át legvidámabb kedvvel, legjobb egészséggel tartottunk Kunszentmárton felé, hova este negyed nyolc órakor hangos ének szóval meg is érkeztünk.

S most itthon vagyunk. Már csak a vízszámtékezés szárnyain térhetünk vissza a nemrég bebarangolt tájakra. Lelkünkben azonban élénkén él a képe mindannak, amit a hosszú uton szemünk látott, fülünk hallott, ami szemléletből ismeretté vált. Valamint a szorgalmas méh mézzel, virággal megrakodva, tér vissza kaptárjába, mi is az új ismereteknek egész tárházat hoztuk magunkkal. Nagy utunkat tehát nem tettük meg hiába. Élünk a költő mondásával s minden óranak leszakítottuk virágát, mert nem telt el még egy röpké perc sem

rom hetet a budai szt.-Lukács fürdőbe foglaltatni, a hátralévő időre pedig utókurára a kórhányi nyaralójába megy.

— **Uj plebános.** Az egri érsek Kíss Balázs jászberényi hitoktatót, volt Kunszentmártoni káplánt, Jászszentandrásra plebánossá nevezte ki. — **Fekete Miklós** jászszentandrászi adminisztrátort pedig Kunszentmártonba helyezte át káplánnak.

— **Halálozás.** Bagossy Károly kir. tanácsos Jásznagykunszolonk vármegye nyugalmazott alispánja f. hó 22-én életének 73-ik évében Mezőturon meghalt. A megboldogult alispán holttestét Szolnokba szállították és a vármegyéhez előcsarnokából vitték ki örök nyugalomra.

— **Cégbir.** A Kohn János-féle legrégebb kunszentmártoni gabonabevásárlási irodát Róth Izsó átvette és saját neve alatt fogja tovább vezetni.

— **Mulatság Tiszakürtön.** Nemrégiben Csontos Kálmán tiszakürti főjegyző kezdeményezésére Tiszakürtön „Tiszakürti Társaskör“ címűn Casinó alakult. Eddig Tiszakürtnek nem volt megfelelő helye, ahol az uralom és a gazda közönség előkelőbbjei összejöhöztek volna a napi események megbeszélése, a nevezetesebb évfordulók megünneplése végett. Amikor Szegedy László elhalálása után Csontos Kálmánt ültette Tiszakürt közönsége a főjegyzői székbe, mindjárt észrevette Csontos, hogy Tiszakürtön mi hiányzik. Legelőbbre valónak társas kör felállítását tekintette. Hozzáállt tehát, hogy eszméje megvalósuljon. Buzgó fáradozását siker koronázta és az év tavaszán megalakult a „Tiszakürti Társaskör“ 40 taggal. A Társaskör diszelnöke gróf Bolza József és dr. Léderer Gyula nagybírók, elnöke Szász Gusztáv ref. lelkész, alelnöke dr. Bródy Sándor orvos, igazgatója Csontos Kálmán főjegyző, pénztárnoka Benyhe Imre tanító lettek. A „Tiszakürti Társaskör“ úgy látszik élénk életet óhajt bevinni Tiszakürtre, mert már is mulatságot rendez. Mulatságát július 26-án tartja meg a szőke Tisza partján, a hajóállomás mellett. Lesz lepényevés, liszt-fuvás, zsákbaütés. Este jó hálvacSORA, a vacsora után pedig reggelig tartó tánc. Aki a mai napon jól akar mulatni, az menjen ki Tiszakürtre.

— **Özvegy nők részére tett alapítvány.** Néhai Samassa József egri érseki vármegyéhez tartozó részeiben élő szegény-

anélkül, hogy előre megállapított tervszerűséggel valami szép, élvezetes, vagy hasznosban ne lett volna részünk.

Azonban végigpillantva még egyszer, utójjára ezen elmúlt öt nap eseményein, az én nézetem az, hogy egész más szemmel nézték meg a látnivalókat a lányok, mint a fiúk. A leányövéndékek egész az extázisig lelkesültek a természetnyújtotta remek panorámán, analizálták a csodás szépségű tónusokat, lelkük gyönyörködött még egy különösebb formájú kősziklában, vagy fenyőben is. A szemlélt izléses berendezések, hatásos díszítések megérlették bennük az elhatározást, hogy otthonukat egykor ők is széppé, kellemessé, tündertanyává varázsolják. A fiúk figyelmét inkább a gyárüzemek költötték le. A legnagyobb érdeklődéssel figyelték a munka változatait, tanulták megbecsülni a tudást, az erőt, mely ezeknek ad mindennapi jó kenyeret.

Most már pontot is tehetnek kis leírásomban, de lehetetlen szó nélkül hagyni a kirándulás vezetőjének, Rényi Albert igazgatónak minden dicsőretek megérdemlő buzgólkodását. Az ő fáradozásának, ügyességének köszönhetjük mindenekelőtt, hogy ezen kirándulásról teljes meggyőződéssel elmondhatjuk, miszerint az minden tekintetben remekül sikerült.

sorsu özvegyeknek anyagi helyzete enyhítése végett Erzsébet királyasszony emlékére tett 10.000 koronás alapítványának évi kamatai, Erzsébet királyné halálának évfordulóján, szeptember 10-én osztatnak ki akkép, hogy a vármegyének az egri egyházmegyéhez tartozó részéből hat, Jászberény város területéről két segélyre szoruló és az alapító oklevél értelmében igényjogosult özvegy 50-50 korona segélyt kap. Igénnyel bírnak a közsegélyre szorult özvegyök és azok, akik anyagi gyámolításra szorult gyermekekkel jutottak özvegyiségre. A kérvényeket az előjárásához augusztus 15-ig kell benyújtani.

— **Öngyilkos akart lenni.** Bolfán Pál 30 éves szelevényi lakos csütörtökön délből annyira elkeseredett és annyira meguntta ezt a komisz életet, hogy Gyóllay Mátyás háza alatt beleugrott a Körösbe. Előbb azonban öszekötötte a két lábát, arra nagy sulyt tett, majd a fogával összekötötte a két kezét s így ugrott bele a Körösbe. Egy-két gyermek látta a vízbe ugró Bolfán Pált és elkezdtek kiabálni. A zajra a Körös partra sietett Kiss István rendőrtizedes, aki látva a már majdnem elmerülő Bolfánt, levetette oldalfegyverét és utánna ugrott a fuldoklónak. Bolfán Pál már elmerült, Kiss István rendőr többször lebukott, hogy a szerencsétlent megmentse. Tíz pernyi óriási munka után sikerült neki Bolfán Pált a Körös fenekéről felhozni és a partra huzni. Az összegyűlt nagy néptömeg zajosan megéljenzte a bátor rendőrtizedest, ki élete kockázatásával mentett meg egy szerencsétlen halandót.

— **Nagy vihar.** Csütörtökön 5 óra tájban nagy vihar vonult át Kunszentmárton felett. Óriási porfelleg közepette esni kezdett az eső és jéggel vegyesen háromnegyed óráig tartott. A villám több helyen lecsapott. A jég a szőlőkben nagy károkat okozott.

— **Szerencse a szerencsétlenségben.** Sokszor látjuk azt, hogy Kunszentmárton utcáin felügyelet nélkül haladnak az üres és terhes kocsi. Folyó hó 18-án is Mátray Lajos kocsi homokot szállított a gyárba. A lovakat magukra hagyta, hogy kényük-kedvük szerint vigyék a terhet, míg ő a boltba ment szükségleteit beszerezni. Az utca tele volt játszó gyermekekkel, akik nem nagyon figyelnek a haladó kocsikra, hacsak a kocsi nem figyelmezteti őket. Így történt az, hogy Kasza Imre 3 éves Jóska nevű fia ott játszadozott az ut porában, nem vette észre a szembe jövő kocsit s szegény gyerek a kocsi alá került. A véletlen szerencse, hogy a kis gyermeknek komolyabb baja nem történt, — csak bal combján szenvedett jelentéktelen sérüléseket.

— **Malacok az állatkertben.** A majomház előtt lévő állatvoda-ban néhány nap óta négy apró, vöröszínű malac látható. Sokan megcsodálják ezeket a malacokat s kíváncsian kérdezősködnek arról, vajon micsoda fajtaból valók? A kis malacok egy nagyon ritka, régi magyarországi fajtaból származnak: ezek az úgynevezett szalontai vörös disznók. Az állatkert igazgatósága régen meg akarta szerezni ezt a fajtát, azonban sehogysem tudott hozzájutni. Végre karácsonykor Sándor János v. b. t. t. belügyminiszter ur kolozsmegyei birtokáról ajándékba kapott egy párt az állatkert. Ennek a pártnak van most négy kis malaca, amelyek mindenkinek feltűnnek különös részvörös színükkel. Az állatkert igazgatósága a többi kis állatok közé az állatvoda-ba tette ki a kis malacokat s itt — mint említettük — igen sok bámulójuk akad. Ez a fajta még ötven esztendővel ezelőtt is nagyon el volt terjedve Magyarországon, azonban újabban az angol fajták majdnem teljesen kiszorították. Most már csak

Kolozs-, Bihar- és Szilágymegyében található, de itt is csak a legapróbb és legeldugottabb falvakban. Különösen a külföldi látogatóknak tűnik fel ez a fajta, mert Magyarországon kívül sehol a világon nem található.

— **Tennis-mulatság.** Amint a múlt számunkban jeleztük, a „Tennis Társaság“ augusztus 8-án tartja mulatságát. Előző napon, azaz 7-én délután házi verseny lesz, melyre már szorgalmasan treniroznak a versenyzők.

— **Baleset.** F. hó 22-én Tóth Sándor kinn foglalatokodott a gazdaságban. A lovakat a kuthoz vezette itatás végett. Egyik ló valamitől megbokrosodott és Tóth Sándort oly szerencsétlenül rugta hasba, hogy még aznap életveszélyes sérüléseivel a szentesi kórházba kellett szállítani.

— **A mezőturi országos nyári vásárt** július 25., 26., és 27-ik napján tartják meg. Első nap lesz az állatvásár, a másik két nap pedig a kirakodó vásár.

— **Megtaposta a ló.** A helybeli esendőség lovásza volt a lévai születésű Pleva Pál 21 éves tót fiú. Július 20-án hétfőn este az egyik lovat vasalni vitte a kovácshoz. A ló ijedős volt, különösen a biciklitől és az automobiltól félt szörnyen. Alig, hogy kijött a csendőrségtől a lovászfiú a lóval, szembe jött rá két biciklista, akiktől a ló annyira megijedt, hogy felágaskodott. Pleva Pál ugyilátszik nem valami kiváló lovász lehetett, mert a lovat nemhogy nem tudta megfékezni, hanem a ló ráugrott a lovászra és össze-vissza taposta. Pleva Pál súlyos sérüléseket szenvedett.

Francia, német és zongora

oktatásra felelősség mellett — 1 kor. 20 fillérért óránként — növendékeket még elfogad STUMPFÉ áll. tanítónő, Király-utca 1058 sz.

— **Szerencsétlenség.** Plavetz István a Montág uradalom bérese folyó hó 17-én a marfői állomáson segédkezett a buzabarakasánál. A már buzával telt waggont más vágányra akarták tolni. A waggon ajtaja fel pattant és Plavetz István jobb kezefejét nagy erővel az ajtónyílása közé préselte, hüvelykujja összetört. Beszállították a szolnoki kórházba.

— **Mit ír erről Az Est?** Minden országos, minden közérdekű kérdésben, ez Magyarországon az első kérdés, mert mindenki tudja, hogy amit valamiről Az Est ír, abban a kérdésben az az igazság, az a közvélemény, az a leghelyesebb szempont. Amit Az Est ír, azután Magyarország legjobb újságírói mennek szerte a világon, felkeresik az eseményeket ott, ahol azok történnek, a gyárakban, a tanácskozási termekben, a diplomaták szobájában, a csatatereken, a szerencsétlenség színhelyén; mindenütt, ahol az ember nyomorúságának és dicsőségének küzdelme lejátszódik. Az Est mindenütt ott van, ahol valami történik, azt akarjuk tehát, hogy ahol csak Magyarországon érdeklődnek az iránt, hogy mi történik a világon, legyen szintén ott Az Est, mert a mellett, hogy ez igazán európai színvonalu napilap a leggyorsabbban ér el hozzánk, előfizetési ára is minimális, mert három hónapra csak 4 korona 50 fillérbe kerül. Mutatványszámot lapunk olvasóinak szívesen küld Az Est kiadóhivatala, Budapest, VII. Erzsébet-körút 20.

— **A gőzfürdőben** a javítási munkálatok befejezést nyertek s a fürdő kevés szünetelés után újból megnyitott és az folyó hó 24-től kezdődőleg ismételten a fürdőző közönség rendelkezésére áll.

— **Birtokváltás.** A kunszentmártoni kir. járásbírósg telekkönyvi osztályánál az elmúlt héten a következő birtokváltás jegyzetelt be: Jakab Andrásné Berta Mária megvette J. Tóth Jánosné Várad Anna házrészét 1200 koronáért.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1914. július 18-tól július 25-ig **születtek:** Szírom János, Barna Márta, Kézmárki János, Tóth Mária, Gut Rozália, Lazi Ilona Mária, Vincze Rozália, L. Molnár Margit. — **Házasságot kötöttek:** Benkő András és Korom Eszter. — **Elhaltak:** Gácsi András 68 éves, Dávid György 3 hónapos, Somodi Margit 14 napos.

Özvegy **SZEGEDY LÁSZLÓNÉNAK**
Kisasszonyhegyen levő

négy hold szőlője

a rajta levő 3 szoba, konyha s borházból álló lakóházzal, istálló, ol. stb. melléképületekkel szabad kézből **jutányos** árért eladó, esetleg **haszonbérbe** is kiadó. A szőlő bármikor megtekinthető. Bővebb felvilágosítást ad lapunk kiadóhivatala.

Kiadó vadászterület.

Az öcsödi határban, az állami utkaparó ház mögött lévő 350 hold területű «Kerekes-zug» két évre, évi 55 koronáért bérbeadó. — Értekezni lehet Nagy Elek tanítónál Öcsödön, esetleg e lap kiadóhivatalában.

Hegedűs Lukács
vásártéri üzletében
egy ügyes fiu tanulónak
felvétetik.

Eladó vagy bérbeadandó lakóház.

KISS IMRE kereskedőnek a Wesselényi-utca 1345 számú háza örökáron szabadkézből eladó esetleg október 1-től három szobás esetleg két szobás lakás hozzá megfelelő melléképületekkel, pincével, ártézi-kuttal és veteményes kerttel kiadandó.

Ugyancsak a Kötön-utca 1381. sz. Kiss Imre és Kiss Pál tulajdonát képező nádfedeli lakóház 200 négyszögöl beltelekkel, két szoba konyhával, örökáron eladó vagy bérbeadandó. Értekezni lehet: KISS IMRE kereskedő üzleti házában.

Cseuz Kálmán

kereskedő varjasi szőlőjében jókarban levő használt

boroshordók

100 ctmren felüli magasságúak, ugyszintén **taposó- és szedő-kád, csöbör** jutányos árak mellett kaphatók. Értekezhetni a tulajdonos helybeli lakásán.

Teljesen új

kölcsönzsákok

kaphatók HEGEDŰS LUKÁCS régi vásártéri üzletében.

ELADÓ,

esetleg haszonbérbe kiadó a néhai dr. Jóna Gyula örökösei tulajdonát képező **LAKÓHÁZ**; ugyancsak a fenti tulajdonosok tulajdonát képező és a lakóház mellett fekvő **HÁZTELEK**. Értekezni lehet özv. dr. Jóna Gyuláné urasszonyánál a helyszínen.

Tiszta, szép

makulatura papir

csak métermázsa számára lapunk nyomdájában kapható.

ORVOSOK

ajánlják, mint legelismertebb köhő- ellen szert a **KAISER-féle**

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

Milliók használják

Köhhögés

ellen: Rekedtség, elnyálkásodás, számarköhögés, katarus, gégefájás stb. minden előforduló **hülés** ellen.

6100 köszönő s hál levél orvosoktól s magánosoktól igazolják a biztos eredményt.

Étvágygerjesztő és legízletesebb hombonok. Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozonként 60 fillérért kapható Kunszentmártonban

LUKÁCS ANDOR és POPOVITS GÁBOR
Tiszaföldváron Goldman Adolf győgytárban és minden hazai győgytárban.

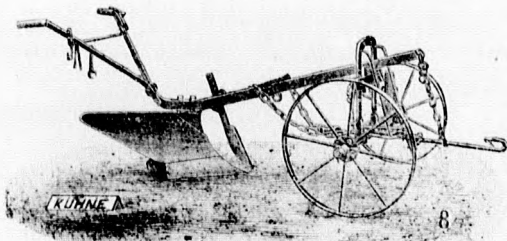
MILKO
IGNÁCZ

ELSŐRENDŰ ÚRI SZABÓSÁGA SZOLNOK.

TELEFON 206.

TELEFON 206.

BAROSS- ÉS SZAPÁRY-U. SAROK.

Kunszentmárton, Tiszanagyrev, Inoka, Cibakháza, Kürt, Ugh, Sas, Csépa, Szelevény, Mesterszállás községek gazdaközönségének szives tudomására hozzuk, hogy gyári vállalatunk képviselőt az ottani vidékre

Bozsik János és Tsa uraknak Kunszentmárton

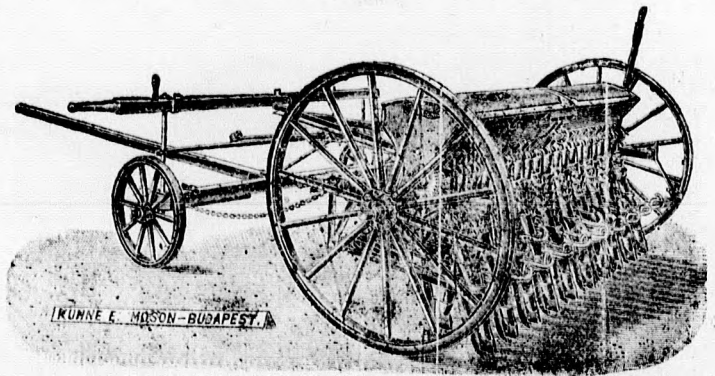
adtuk át és kérjük, hogy bizalommal nevezettekhez fordulni sziveskedjenek. Bozsik János és Tsa összes gyártmányainkban nagy raktárt tart, ahol gépeink természetben megtekinthetők.

Ajánljuk **Hungária Drill, Mosoni Drill, Vera II.** hirneves vetőgépeinket, ekéinket, boronáinkat és egyéb talajmivelő eszközeinket, kukoricamorzsolóinkat **10-féle** nagyságban, szecs kavágóinkat, répvágóinkat stb. stb.

Benzin és nyersolaj motorok.

Tisztelettel

KÜHNE Mezőgazdasági Gépgyár R.-T.
Moson-Budapest.

Kerékpárok

figyelmét felhívom,
hogy a világhírű

ALFA ÉS STYRIA

kerékpárok egyedárusítását Kunszentmárton területére képviselem, miért ezen gyártmányok

**kizárólag nálam
szerezhetők be**

Tisztelettel

Dévai Jenő.